

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET QUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

ELECTORUM CONSERVASTI

XXII. ÉVF. 1922 DECEMBER

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 60 korona.

Egyes példány 6 kor.

Megjelenik minden hó elején.

Stephansum nyomda r. t.

VIRGO IPSUM QUEM GENI

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLOHABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS

CUJUS NON SUM DIGNUS

Az Eucharistia az egység köteléke.*

Testvéreim!

«Eucharistia est vinculum unitatis» = «Oltáriszentség az egység köteléke.» A Legméltóságosabbnak ezt a kötő, összefogó erejét kell szemetek elé állítanom.

Csendes, szent este van... Jézus utolsó vacsoráját készül megenni tanítványaival... Összefogja őket egy terembe, kiknek lelkei épen szétesés előtt állanak... Judás már levált, a többieknek pedig már meg volt jósolva a szétszaladás, Péternek a borzasztó Jézus-tagadás...

Jézus égre emeli szemeit. Imádkozik. E szétesés előtt álló társaság fölé terjeszti kezeit: «Ego pro eis rogo, non pro mundo. Pater sancte! serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, *ut sint unum*, sicut et nos» — «Nem a világért, ezekért könyörgök. Szent Atyám! tartsd meg őket a te nevedben, kiket nekem adtál, *hogy eggyé legyenek*, mint mi vagyunk.» (Ján. XVII.) ...És e meleg, leimádkozott egység összefogó erejéül nem kevesebbet, mint Önmagát adja az Eucharistiában: «Filioli, adhuc modicum vobiscum sum... sed non relinquam vos orphanos, veniam ad vos...» = «Fiacskáim! csak még kevés ideig leszek veletek... de nem hagylak árván titeket, jövök hozzátok.» (Ján. XIII.) Veniam... jövök... sietek... már itt is vagyok.

Kezébe veszi a kenyeret, megáldja, ... szétszítja, ... «vegyétek — így nógatja őket — *ez az én testem*».

Itt vagyok hát! Nolite timere, ego sum! Ne féljete, én vagyok! Itt vagyok, itt maradok, «mert nekem gyönyörűségem az emberek fiai közt lennem». Itt maradok, hogy mindig újból és újból összefogjalak, eggyé tegyelek benneteket, ha a világ, az ármány szétbontaná soraitokat...

És ez nemcsak az apostolcsapatnak szól, hanem mindazoknak, «qui credituri sunt per verbum eorum in me» = «kik az ő igéjük által hinni fognak bennem». Így folytatja imáját Jézus s áldó keze a jövőre

* A tábori püspök úrnak az euch. díszgyűlésen október 9-én elmondott gyönyörű beszéde.

évezredekén pihen... én is kell, hogy érezzem fejemen meleg kezét, az élet fagyos szele közt oly melegen érinti arcomat imájának lehelete. «Nemcsak ezekért (apostolokért) könyörgök, hanem mindazokért, kik hinni fognak bennem, *hogy mindnyájan egyé legyenek*».

És az egység zálogát, éltető erejét, az Eucharistiát vegyétek összes századok: «hoc facite, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre».

Bele van hát állítva a krisztusi hitbe e Szentség! Bele van állítva sok minden jónak forrásaként, de legerősebben, leghatározottabban az egység kötelékeként. Hogy ez tartsa, fogja, kösse össze az összes századokat. Mert a földi élet szinte természeténél fogva bont, szétszed. Hogy hát meg ne bontsa sorainkat, szét ne szedje lelkeinket: *Íme az Eucharistia!*

Ha majd a zsinagógákból kizárnak benneteket — íme az Eucharistia;

ha majd feldúlják templomaitokat — íme az Eucharistia; —

ha majd üldöznek benneteket s futnotok kell városból városba — íme az Eucharistia; —

ha a legdrágább kötelékek szakadnak, ha föld- és hazanélküliek lesztek — íme az Eucharistia;

ha jön az óra, hogy megölnék titeket — íme az Eucharistia!

Minden bontás, minden bomlás, minden széthúzás ellen itt az egyetlen gyógyír: az Eucharistia!...

E gondolatnak mélységében vitte bele az öskereszténység a lelki életébe és hitébe e Krisztus-adta Kenyeret. Midőn absque sinagógis, templomok nélkül volt, mily remegő lelkesedéssel vitte bele e kenyeret a katakombás életébe. E köré csoportosultak hívei, ebből merfettek erőt, ez tartotta őket össze.

Ezt bizonyítják a tufaföldbe primitív kezekkel karcolt vagy festett képek. Pl.:

Csordultig telt kehely, melyhez minden oldalról röpülnek a gálambok, hogy mohón iganak tartalmából.

Jó Pásztor tejjel telt tömlőt tart s jönnek mindenünnen a báránycák, hogy iganak belőle.

Testvéreim! Egy teljes évezred telt el csendes imáadásban s édes éldelésben, míg az első ágaskodás megtörtént e szent Kenyér ellen. Az első évezredben, sőt már az első századokban, mindent kikezdett az emberi ész, de az Eucharistiához nem mert nyúlni! ... Sajnos, hogy a Berengárok és Skotus Erigénák tört hite sok-sok kételytől mardosottnak ösapja lett...

A keresztény névvel dicsekedő felekezetek többé-kevésbé mind elvetették vagy semmivé silányították az Eucharistiát. Csak a katolikus vallás őrizte meg szigorúan a krisztusi gondolat szerint. Emiatt az összes felekezetek beleestek abba az absurdumba s a vallás elemi fogalmá-

val ellenkező helyzetbe, hogy *áldozat nélküli vallások lettek*. Ez pedig nem egyéb, mint «a vallás» gondolatának csak bitorlása.

De hagyjuk ezt!

Testvéreim! Legyen hát az Eucharistia nekünk, katolikusoknak az, amivé Krisztus tette: az egység köteléke = vinculum unitatis...

Ma is, mi fölénk s társadalmunk fölé terjeszti Krisztus a kezeit s imádkozik: ut unum sint = hogy egyek legyünk.

Legyünk hát egyek:

1. egyénileg, vagyis lelkileg. Ma az egész betegségünk gyökere ott rejlik, hogy a lelkek egyénileg törtek, omlottak össze. Valahogy megbomlott az egyéni lélek egyensúlya s ez billentette meg azután a társadalmat. Próbáljátok összeszedni lelketeket... Próbáljátok jó gyónás után a fehér asztalhoz járulni. Nyissátok ki ilyenkor lelketek fülét s hallgassatok az eucharistikus Jézus oktatásaira — s nagyon gyorsan helyreáll a lelki összhang és egyensúly...

2. társadalmilag. — S ha az Eucharistiában megtalálták a katolikusok milliói önnön lelkük egyensúlyát, úgy azután nagyon könnyen helyrebillentik — vagy talán szabad így is mondanom: azután önmagától helyrebillen a megbomlott társadalmi rend. És mi, kik szinte templomok nélkül lettünk a közel múltban, kik üldözve voltunk saját otthonunkban s kik hazátlanok lettünk saját hazánkban — az Eucharistia által egymásra találunk, megbékülünk, egyek leszünk s társadalmilag is boldogok. Ezért adta Jézus e kenyeret, mely «vinculum unitatis» = az egység köteléke.

P. Zadravec István.

JÉZUS, TE VAGY!

Jézus, Te vagy! Bár e kicsiny ostya,
Olyan csendes, néma, hallgafag —
Hítemet e csend íté meg nem fosztja,
Hogy szemem külsődön megakad.

Csak szemem az, — mert a lelkem látja,
Te vagy, Jézus, az ostyán belül.
Szívem érzi: csak Te vagy barátja,
Azért boldog, azért él-hevül.

Fehérséged felvidítja lelkem,
Szegénységed egyre boldogít.
Kicsinységed nagyságától teltlen,
Hódolattal leborulok íté.

Legyek, Jézus, én is kicsi, szende,
Hozzád ragaszkodó, hű, erős —
Jöjj naponként szerező szívembe
S legyek majd Tenálad ismerős.

Szívemet az ég és föld Urának
Tartogatom szent lakóhelyül.
Vidámságom nem rongja búbanat,
Majd ha lelkem hozzá szenderül.

Fehérségben, szeretetben élve
Szállj, lelkem, csak e szentség elé.
S ott az égi trónusához érve:
Mindörökre imádd, nézzed őt.

Tuba Angelus.

Várom az Urat

Elmélkedés.

«Ó Emmánuel, Királyunk és törvényhozónk, a népek várva-várt vágya és Üdvözítője: jöjj, szabadíts meg minket Urunk, Istenünk.» Az Anyaszentegyház ezen imájával kezdem meg elmélkedésemet. Jézusom, légy velem.

***

1. Az egész ádventet úgy képzelem, mint azt az órát, mely az éjféli misét megelőzi. 11 órakor elsőt harangoznak. Sötétség uralkodik a templomban. De a harang megszólal. Ünnepi bűgása ünnepi hangulatot teremt a lelkekben. Lesz éjféli mise, lesz Gloria, lesz boldog szent éj. Az első emberpár bűnéjének sötétségében az első harangszó: «Ellenkezést vetek közötted és az asszony között, a te ivadékod és az ő ivadéka között; ő megrontja fejedet, és te sarka után leselkedel». Gen. 3, 15. Mily ünnepi, boldog hangok! Ádám és Éva elsötétítették arcodat Uram, elsötétítették a földet, és Te, mikor lesújtasz igazságod karjával, mindjárt fölemelsz hangoddal: megkönyörülök rajtatok.

A templomban kezd világos lenni. Másodikat harangoznak. Az emberek megmozdulnak, az ösvényeket kis lámpák fénye világítja meg, az Isten háza kezd megtelni, a szivekben szent várakozás... A megváltás ádventjében is újból megszólal a harang. «Az Úr maga ad jelt nektek. Ime egy szűz méhében fogan és fiat szül, és neve Emmánuelnek (Isten velünk) fog hivatni» Iz. 7, 14. «Vigasztalódjatok, vigasztalódjatok, én népem! Az Úr önmaga jő el és megszabadít titeket.» Iz. 40, 1 és 35, 4. Az elméken mindig nagyobb lesz a világosság, a szivekben mindig mélyebb a vágyakozás. Már nem tart sokáig és «vessző sarjad Jessze törzsökéből és virág növekedik az ő gyökeréből». Iz. 11, 1.

Végre elüti az óra tizenkettőt. Egy harang sem marad néma, szent harmóniába olvad hangjuk s örömtől ujjonva hirdetik: kezdődik az éjféli mise, itt a szent karácsony. A mi ádventi óránk is tizenkettőt mutat, az idők teljessége megérkezett, az egek harmatoznak, a fellegek szétszakadnak. Megszólal szent Lukács evangelista, a kisharang: «Küldeték Gábiel angyal az Istentől egy szűzhöz... és a szűz neve Mária». Ebbe az örvendetes harangszóba belecsendül a középső harang égi szózata: «Üdvözlégy Mária, malasztal teljes... kedvet találtál Istennél... Fiat szülsz és nevét Jézusnak hívod». Végül belevegyül az öregharang mindent betöltő ünnepi zenéje: «Ime az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint». Luk. 1, 26–38. És a három harang szent összhangban hirdeti az egész világnak, a rorátés lelkeknek és az elátkozott kigyófajzatnak: *az Ige testté lőn és miközöttünk lakozék.*

Ó lelkem, hallgasd ezt az égi zenét. Köszöntsd a fényességes szép hajnalt, Máriát. Hadd éljen szivedben ragyogása, nagysága, szépsége, szeretete, hogy neked is legyen karácsonyod, békéd, üdvösséged.

2. Advent van. Jön az Úr, a Megváltó, a Szabadító. Ünnepre készülök. Ünnepen az ember jól megmosakszik, új ruhát ölt magára. Úgy illik, hogy karácsonyra lelkem is megmosakodjék és felhúzza ünnepi ruháját. «Mosdjatok meg, legyetek tiszták, vegyétek el gondolataitok gonoszságát színe elől; szüntek meg gonoszul cselekedni, ... keressétek az igazat, segítsétek az elnyomottat», így buzdít bennünket a próféta. Iz. 1, 16—17.) A tiszta lélek érti meg, hogy az Oltáriszentség örök karácsony. A tiszta lélek élete állandó karácsony, örökimádás és örökujjongás és az ilyen lélek megtisztult cselekedetei angyali szellemekként lebegnek a karácsonyi jászol és az Oltáriszentség körül.

Az Ige megfestesült Názáretben,
Két Mária szűzen szült Betlehemben.
Itt vagyon elrejtve kenyérszínben.
Imádjuk mi ötet egyetemben.

Ne menjünk Betlehembe, föltaláljuk
Jelen e szent oltáron s magasztaljuk.
Mert ha szívünk tiszta és ártatlan,
Jobban tetszik neki, mint az arany.

Igen, ha szívünk tiszta és ártatlan, jobban tetszik neki, mint az arany. És jobban tetszik nekünk is Jézus minden földi aranyánál.

***

Fényes boltok, karácsonyi vásárok, hulló hópelyhek, karácsonyi ajándékok, illatos karácsonyfák, édes gyermekálmok, kedvesek, szépek vagytok, de ezerszer drágább nekem az, akinek ti csak hirnökei, útjelzői vagytok: a betlehemi Jézus Máriával, szent Józseffel és a glóriás angyalokkal.

Budapest.

P. Várkonyi Fidél dr., S. O. Cist.

Sok karácsonyi lelki örömet kíván a m. t. munkatársaknak és kedves olvasóknak az Örökimádás

Szerkesztője és Kiadóhivatala.

Haza hívta a szeretet — itthon van!

AJÓ ISTEN engedelme nélkül semmi sem történik e világon. — Itthon van! Hazahozták a Központi Oltáregyesület nagy s áldott emlékü igazgatójának drága földi maradványait a kies budai hegyek alján elterülő csendes temetőből. Sírjának magánya ott is beszédes volt. Ez a drága test, mely hisszük, hogy a szentek dicsőült jegyét hordja önmagán, nem maradhatott künn a fagyos világban, idegen környezet s rögös liantok alatt. Az a sír, mely magába zárta a szenvedések tüzes kohójában tisztult s néma fenséggel viselt gyötrődésekben gazdaggá lett testet, nem volt méltó erre a magasztos rendeltetésre, mert gyöngynek a foglalata kellene ahhoz. A jóságos Isten e bölcs intézkedése által ez a eszményien eucharisztikus alázatos léleknek gondosan őrzött titkos óhaja teljesült bizonyára: itt nyugodhatni a kedves Örökimádás-templomában. Ugyan szívének ezen vágyát még csak ajkán sem hagyta elröppenni.

Örökimádásnak szent temploma, mely az ő nemes ihlete s kitartó buzgalma által épült s amely az ő lelkiárgadozásának a legeszményibb tanuja vagy, most már megszentelt íveid alatt a legméltóságosabb Oltáriszentség árnyékában pihen Kánter Károly drága teteme. Égbe nyúló sugár tornyodból kapcsolódjon árva harangod harmonikus hangja a túlvilági zenével egy akkorddá: *Deo Gratias in aeternum! Hála legyen a jó Istennek mindörökké!*

Nem is oly régen hangzott el e megszentelt falak közt a talán soha szívettépőbb, de soha nem reményteljesebb: *Isten vedel! A viszontlátásra!* S most hány lélekből tör ki a legboldogabb *Isten hozott!* Ó, akkor hány könny síródott ott a szívek mélyén, mikor egy utolsó, hosszú pillantással el kellett hagynunk a koporsót. De most emelkedik a lelkünk valami táborhegyi örömtől, erőre kap valami balzsamtól. Akkor, azon a szomorú november 22-ikén, valami árny borult a lelkünkre, a búcsúzásnak borús fellege s most november 18-án egy ragyogó, aranyos napsugár csillogtatja a szemünkből leperdülő örömkönnyet, a hazatérés emelkedett derút áraszt bensőnkbe. A Gondviselés bölcsességében kötelezi a lelket a keserűség kelyhének kiürítésére, de aztán az irgalmas Ég megtelíti ismét a szívet az örömteljes béke ajándékával.

Velünk is ez történt most meg, azért imádkozzunk buzgón s figyeljük jól meg e drága sírt. Itt égi szózat hangzik: ne engedjük e harmóniát, a lelkünk összekapcsolódását az Éggel meglazítani, eltompítani a világ nyugtalan morajló zajától. E sír beszéde lobbantsa lángra lelkünk szunnyadó mécsesét, mozgassa meg szívünk megdermedt billentyűit, mert az itt nyugvó testbe stigmát égetett be az isteni Mester s Kánter Károlynak e testből elröppent lelke már learatta az elviselt

csolatban az Örökimádásban tartott háromnapos ájtatosságról. Beszámol az Istenben boldogult néhai Kánter Károly tetemének áthozatalával kapcsolatos intézkedésekről. Felolvastatja P. Riesz Ferencnek röviddel a halála előtt írt kedves köszönőlevelét és Müller József budakeszii plébános kérelmét, melyben az Erzsébet-szanatorium kápolnája számára egyházi szerelvényeket kér. Végül még a dec. 9-én kezdődő jótékony bazar szíves fölkarolását kéri a választmánytól s a szokásos imával befejezi a gyűlést.

† **Kánter Károly áttemetése az Örökimádásban épült sírboltba.** November 18-án reggel szokatlanul népes volt a farkasréti temető. † Kánter Károly hívei voltak a látogatók. Akik oly sok hálával tartoznak neki, azokat a rossz idő nem tarthatta vissza; szeretett lelkiatyjuk tetemének exhumálásánál jelen akartak lenni. A Központi Oltáregyesületet dr. Kiss Aladárné alelnök, a Mária Reparatrix-zárda két nővére, dr. Babura László új igazgató és az Örökimádás lelkésze képviselték. Nyolc óra után érkezett meg az orvos és a rendőrség kiküldötte. Kiemelték a sírból a koporsót, levették az elkorhadt külső koporsó maradványait és a belső, egészen jó karban levő cinkkoporsót áthelyezték a díszes új érckoporsóba. Az orvos a törvény szigorával mindenkit távol tartott a koporsótól, így hát nem láthatott senki semmit. Már fél 10 órakor megérkezett az Örökimádáshoz a díszfurgonban szállított koporsó. A templom bejáratánál a lelkész szenteltvízzel, a karban pedig a szerzetesnők égő gyertyával fogadták a nagy halottat. A templom előtt már türelmetlenül várakozott a megboldogult tisztelőinek nagy tömege. Mikor odabent elkészült a katafalk, megnyitották a templomot. Minden hely megtelt. 11 órakor lépett az oltárhoz dr. Hanauer Árpád István váci megyéspüspök. Nagy segédlettel gyászmisét pontifikált. A szentmise után az ősz P. Tomcsányi S. J. mondott megható beszédet a katafalk mellett. Beszédét XIV. Benedek szavaival kezdte: Nemcsak azok a vértanúk, akik vérüket ontották Krisztusért, hanem azok is, akik egész életükben Krisztus szent országáért dolgoztak s ezen munkában felőrölték, feláldozták egész erejüket. Ilyen értelemben vértanu az Istenben boldogult Kánter Károly is. Megemlékezett ezután az elhunyt sokoldalú tevékenységéről. Mint különösen jellemzőt felemlítjük itt a következő dolgot: A páterrel figyelmzettették, hogy a Margitszigeten egy nagybeteg különösen rászorulna a szentségek fölvetelére. Elment tehát. De a beteg rokonai nem engedték be hozzá. Visszajövet találkozik a boldogult Kánterrel, elmondja neki a szomorú tényállást. Kánter egy pillanatra sem habozik, elkéri a címet; fölkeresi a beteget és ott maradt egész éjjel az előszobában imádkozva, míg csak be nem engedték a beteghez, aki természetesen nagy örömmel fogadta őt és Istennel kibékülve költözött el a földről. Különös örömmel hallottuk P. Tomcsányi kijelentését: *23 évig volt*

arra előkészítened. Tudom, hogy ma reggel útravaló gyanánt vettem magamhoz az édes Jézust s délután a Szentlélek kegyelmeiben részesülök a bérálás szentségében». Pontosan emlékezett testvérei oktatására, kik az előző évben bérálkoztak volt.

A püspököt ragyogó mosollyal fogadta; büszke volt, hogy Lajos bátyja előtt részesül a Szentlélek adományaiban!

A főpásztor hozzá intézett szavait áhitatos figyelemmel hallgatta végig.

«Livietto, tereád most a Szentlélek száll majd le, minden kegyelmével. Erőt ad neked és megsegít, hogy mindig jobb légy. Ezentúl Krisztus Urunk kis katonája lesz s mindig jobban kell Öt szeretned. Livietto, mondd: belenyugszol-e szent akaratába?»

— Igen! — lehelte Livio alig hallhatóan.

— Mondd tehát ez órában, mint mindenkor: Legyen meg a Te akaratod! Mondd ezt az édes Jézusnak minden szenvedésedben és boldog leszel.

Livio többször ismételte: «Legyen meg a Te akaratod!» Aztán teljes öntudattal felvette a bérálás szentségét.

Míg az orvosok esete fölött vitakoztak, Livietto, miután apró vétkeiért szenvedéseivel eleget tett, nyugodt szívvel készült Jézushoz.

Emberi segítségre már nem számíthattam — betegsége első napjától a szent Szív kegyelmébe ajánlottam gyermekemet.

Több templomban a kitett Oltáriszentség előtt imádkoztak érte. Egész szerzetesrendek könyörögtek velünk. Ágya fölött, a lourdesi Szűz szobra előtt állandóan hét gyertya égett.

Liviettot az ítélet gondolata foglalkoztatta. A bérálást követő napon, rövid álomból felocsudva, gondteljes ábrázattal kérdezte: — Mondd, mama! Ha az ember akaratlanul súlyos bűnt követ el, megbocsát-e Jézus?

— Légy nyugodt, drága angyalkám, — felelém, — Jézus mindent megbocsát, az akaratlanul elkövetett bűnöket meg épen!

Válaszom megnyugtatta; csendesen elaludt. A kór szemei alá mély árkokat húzott, ajkai lázban égtek, halvány arcát hideg veríték borította.

Legnagyobb kint az orvosszerek okoztak neki. Az orvosok rendeltére oly cseppeket kellett bevennie, melyektől irtózott. Könyörgései ellenére hajthatatlanok maradtunk. — Isten akarata ez, Livio. Hiszen megígérted, hogy belenyugszol.

— Beveszem hát, — válaszolt zokogva, — de igazán nem bírom el, oly rosszul vagyok! Hősi elszántsággal lenyelte a cseppeket, de azonnal kihányta s az erőlködéstől félig elájult.

Az orvos kívánságára, szegény kis vértanunk könnyei dacára, meg kellett ismételnünk a kínos kísérletet. E percben lépett be Livietto legjobb barátja, lelkiatyja, ki őt mindennap meglátogatta. A jó pátert hívtam segítségül. — Jézus kedvéért, Livio! — szólt Paoli atyja.

Livio azonnal legyőzte ellenszenvét s lenyelte a rettenetes szert.

A második kísérlet az elsőhöz hasonló eredménnyel járt, de Livio boldog volt: Jézusért szenvedett!

Másnap nagy ünnep volt: Mindszent napja.

Livio ismét áldozott és látszólag felfrissült. Miután az édes Jézussal hosszasan elbeszélgetett, játékot kért. Kristálytartányban piros halacskákat hoztunk neki. Beszélni nem tudott, néma tekintete kísérte az állatok mozgását, majd jelekkel kenyérmorzskákat kért számukra.

Már közeledett halála órája s Livio még iskolai kötelességeire gondolt. Ezen csütörtöki nap alkonyán, minden erejét összeszedve, így szólt hozzám:

— Tudod, mama? Holnapután, szombaton lesz Don Giulio (olasz tanítója) órája! Mit szól majd, ha nem tanulhatok, mert ágyban fekszem?

— Nem tesz semmit, fiacskám. Bátyáid elmennek az órára, te meg szünidőt kapsz.

— Igazán? Szünidőt adsz? Hány napra?

— Egész hónapra — mondtam nyugodtan, míg szivem csaknem meghasadt.

— Be jó lesz! — szólt erőltetett mosollyal. — Így hát születésem napján is szünidőm lesz még.

— Igen — mondtam gépiesen. — Az angyalokkal ünnepled majd a mennyben — tettem hozzá magamban, a bánattól félőrlően.

Este még érdeklődéssel nézte egy képes lap ábráit, hol kis gyermekek a szabadban rakott tűz fölött egy tepsiben babot főztek.

— Én is megcsinálom ezt kertünkben a testvérekkel, ha majd meggyógyulok. Úgy-e szabad, mama? És adsz hozzá fát, babot és tepsit?

— Igen, szivem.

Halála előestéjén, november 1-én, Livio nyugodtan aludt. Ágyánál térdelve, szokás szerint elmondtam vele esti imáját. Végtelen gyengeségét legyőzve, maga vetett keresztet. Aztán jóéjt kívántam neki, de a gyermek érezhette az örök álm közeledtét; most is látom komoly, szomorú pillantását, mellyel az ajtóig kísért.

Egy belső hang nekem is azt súgta, hogy ez lesz Liviettónk utolsó földi éjszakája.

— Holnap van a hó első pénteke, — mondtam férjemnek. — Jézus szent Szive holnap kegyelmében vagy meggyógyítja gyermekünket, vagy Magához veszi őt... Készüljünk el...

Livio egész éjjel nyugtalanul hánykolódott. Hajnali négy óra tájban fájdalmas kifejezéssel nézett reám.

— Mit csinálsz? — kérde panaszosan, a szokásos injekciót várva.

— Semmit, szivem; csak itt maradok melletted. — Erre megnyugodott. A virrasztó apáca azonban megcsinálta a szúrást, melyet Livio némán tűrt el. Két napja nem evett, már teljesen ki volt merülve, alig látszott már élni.

Hét óra tájban hirtelen felélénkült, ragyogó arccal kért: nyissam ki az ablakot. — Világosságot, mama! Sok, sok világosságot. — Közeledett a vég. Mielőtt eltávozott volna, szobájában is ünnepet kívánt rendezni, mint belsejében. Ágyához térdeltem. Livio keresztet vetve, figyelmesen kísérte a reggeli imádság szavait, melyeket helyette elmondtam. Szent Ignác imája végéhez érve, melyet minden este-reggel elmondott, szivem összeszorult, szemem könnybe lábadt:

«És hívjal Magadhoz engemet,
Hogy szenteiddel dicsérjelek
Mindörökön örökké. Amen.»

— Isten parancsa, — gondoltam magamban, Liviettót megcsókolva. — Ez utolsó imánk.

De a gyermek ünnepi hangulatában felélénkült. Kérelmére felültetem. S képeslapokat hoztam neki, melyekkel játszani kívánt. Ezek — könyvbe gyűjtve — hadihajókat ábrázoltak; a könyv lapjait lassan kellett forgatnom, hogy a hajók neveit kibetűzhesse. — Ez a Regina Margherita! Szegény Vito!

Majd vizet kért, de már az első kortynál eltolta a poharat. — Keserű! — mondá. Csodálkoztam, mert rendszeren nagyon szerette a vizet. Aztán visszaesett párnáira.

— Fáradt vagyok! Rosszul vagyok! — Nagyon, nagyon rosszul vagyok!

Látszólag elaludt, ámde félóra mulva szemeit tágra nyitotta. Ekkor már nem látott. Nevén szólítottam: már nem hallott.

Sietve elhivattam a helybeli plébánost, ki ellátta az utolsó kenet szentségével. Nemsokára eljött Monsignor Careattera is, ki néhány nappal azelőtt megbérmálta volt Liviót.

Mindnyájan térden állva imádkoztunk Livietto ágya körül. Lélegzete lihegővé vált, míg végre 1917 november 2-án, halottak napján s a hó első péntekén, délelőtt tizenegy óra tájban, Livietto fehér lelke Jézusához szállt, — mint ahogy a tömjénillat égnek emelkedik.

Hetedik évét sem töltötte még be.

***

Fehér ruhában, mint első áldozása napján, pihent a kis test a Szent Szív nagy képe alatt, ugyanazon helyen, hol 1916 június 2-án mindnyájan Neki szenteltük magunkat s ahol július 31-én Livio arra kérte Jézust, hogy inkább meghaljon, semmint a legkisebb bünt is elkövesse. E szent helyen ravataloztuk fel annak haló porát, ki tegnap még élő szentségtartója volt a szent Ostyának. Mellén az első áldozásakor hordott liliomszál, kezecskéiben feszület és olvasó, ajkán szelid mosoly. Livietto édesen pihenni látszott...

Drága kis angyalunk, megtört szívvel is áldjuk veled az Urat és hálát adunk Neki kegyelmeiért!...

***

S most arra kérünk titeket, kedves kis gyermekek foháskodjatok Livietto áldásáért! S ha példáját követve akartok élni, könyörögjete ti is szent áldozáskor gyakran az édes Jézushoz: «Inkább meghalni, semmint a legkisebb bünt is elkövetni!» Akkor aztán éltetek szép lesz és hasznos.

Ki akar közületek Liviettonak egy szép kis levélkét írni, melyben elmondja neki jó feltételeit? — A kiválasztottak mindig elolvassák a hozzájuk írt leveleket, ha nem is válaszolnak rájuk.

Felelős szerkesztő: Dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: Dr. Mészáros János.